

RAPPORT 93

Archeologische begeleiding aan het Uilestraatje te Lanaken.

Onderzoek uitgevoerd in opdracht Hermans & Co nv.

Joris Steegmans & Petra Driesen
augustus 2010

ARON-RAPPORT 93

ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING AAN HET UILESTRAATJE TE LANAKEN

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN HERMANS & CO NV

Joris Steegmans & Petra Driesen

Sint-Truiden
2010

Colofon

ARON rapport 93 - Archeologische begeleiding aan het Uilestraatje te Lanaken. Onderzoek uitgevoerd in Hermans & Co nv.

Opdrachtgever: Hermans & Co nv
Projectleiding: Petra Driesen
Uitvoering veldwerk: Joris Steegmans en Dries Paumen
Auteurs: Joris Steegmans en Petra Driesen
Bijdragen: /
Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

*Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be
Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden veeleelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.*

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau
Diesterstraat 44, bus 201
3800 Sint-Truiden
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel/fax: 011/72.37.95

© ARON bvba, Archeologisch projectbureau, 2010

Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Het onderzoeksgebied	1
1.1 Algemene situering	1
1.2 Historische achtergrond	2
1.3 Vroeger archeologisch onderzoek	3
2. Het archeologisch onderzoek	4
2.1 Doelstelling	4
2.2 Verloop	4
2.3 Methodiek	4
3. Onderzoeksresultaten	5
3.1 Bodemopbouw	5
3.2 Gaafheid van het terrein	5
3.3 De archeologische sporen en vondsten	6
Conclusie en aanbevelingen	6

Bijlagen

- Bijlage 1: Administratieve gegevens
- Bijlage 2: Fotolijst
- Bijlage 3: Overzichtsplan
- Bijlage 4: Vergunningen
- Bijlage 5: Detail plan der werken

Inleiding

Naar aanleiding van de aanleg van een bufferbekken aan het Uilestraatje in de Zuid-Oost-Limburgse gemeente Lanaken achtte de Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddienst ZOLAD+ een archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden noodzakelijk. Deze begeleiding werd van 23 tot en met 25 augustus 2010 uitgevoerd door het archeologisch projectbureau ARON bvba uit Sint-Truiden en dit in opdracht van de aannemer van de werken, de firma Hermans & Co nv.

Fig. 1: Kaart van België met aanduiding van het onderzoeksgebied (Bron: NGI 2002).

1. Het onderzoeksgebied

1.1 Algemene situering

Het onderzoeksgebied situeert zich ten westen van de dorpskern van Lanaken, hoofdgemeente van de fusie Lanaken. Het projectgebied wordt in het zuiden begrensd door de Langkeukelbeek en in het noorden en het westen door het Uilestraatje. In het oosten grenst het gebied aan een braakliggend terrein (Fig. 2). Het te onderzoeken gebied, met een totale oppervlakte van ca. 4.000 m², omvat het perceel met nummer 777a (Kadaster Lanaken, 1^e afdeling, sectie A). Het terrein was tot kort voor het onderzoek braakliggend.

Het onderzoeksterrein, dat zich in een beekdal (TAW=64m) bevindt, wordt gekenmerkt door een Lep-bodem (Fig. 3), zijnde een natte zandleembodem zonder profielontwikkeling. Aan de overzijde van de Langkeukelbeek, ten zuiden van het projectgebied, is een matig natte zandleembodem met een sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont aanwezig (sLdc). De 's' in de bodemserie wijst op de aanwezigheid van zand op minder dan 75 cm diepte.

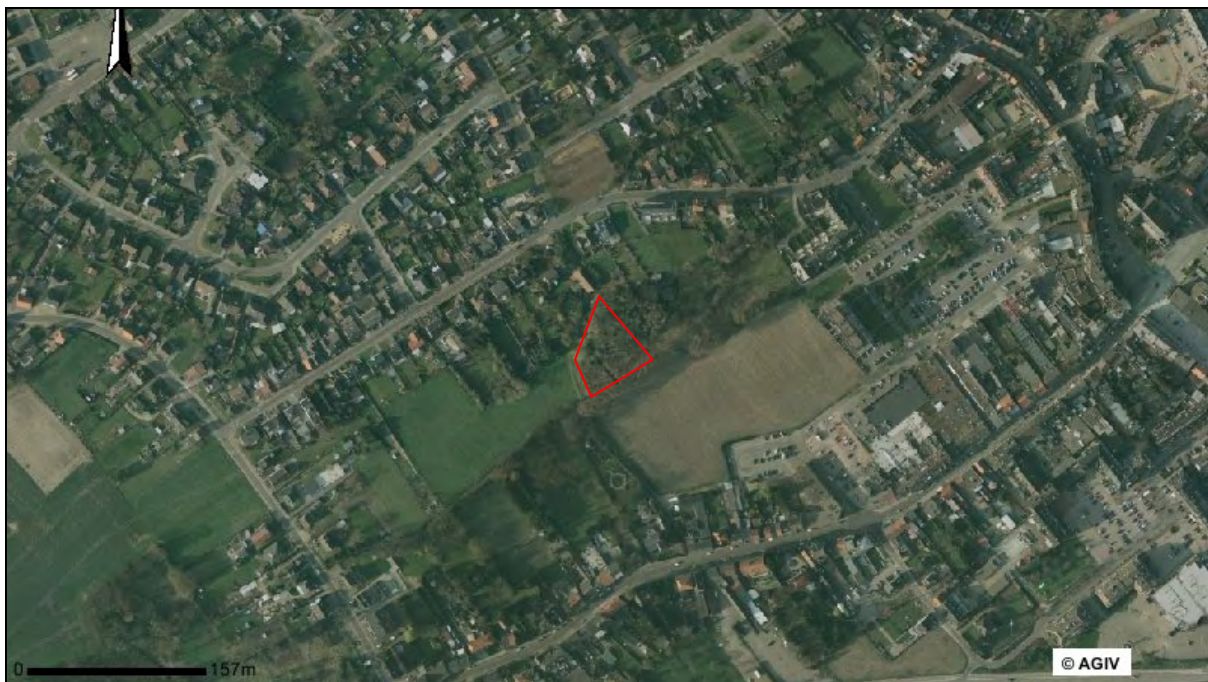

Fig. 2: Kleurenorthofoto met aanduiding van het projectgebied (rood). Schaal 1:5.000 (bron: AGIV).

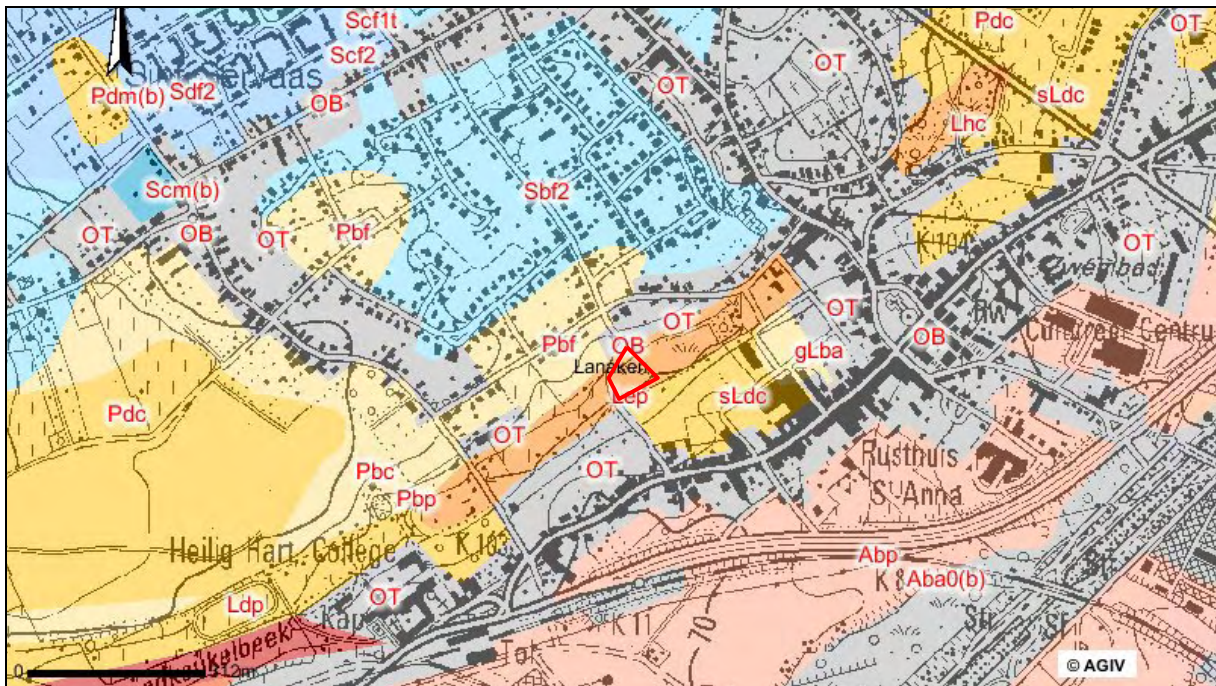

Fig. 3: Topografische bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood). Schaal 1:10.000 (bron: AGIV).

1.2 Historische achtergrond

Volgens de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), was het onderzoeksgebied in drassig weiland gelegen. De dorpskern van Lanaken, geschikt rond de kerk, bevindt zich ten noordoosten van het terrein (Fig. 4).

Fig. 4: Detail uit de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (Bron: Koninklijke Bibliotheek van België).

Op de Atlas van de Buurtwegen van Lanaken uit 1841 zijn de betreffende percelen nog steeds als onbebouwd aangeduid (Fig.5).

Fig. 5: Detail uit de Atlas van de Buurtwegen van Hasselt met aanduiding van het projectgebied (rood). (bron: GIS Provincie Limburg).

1.3 Vroeger archeologisch onderzoek

Uit het projectgebied zelf zijn geen archeologische vondsten bekend. Vlak ten zuiden van de Langkeukelbeek werden in 2008 en 2009 sporen van diverse periodes aangetroffen (CAI 51791 en 150093). Het gaat voornamelijk om sporen uit de Volle Middeleeuwen, maar ook sporen uit de Pre- en Protohistorie en de Romeinse periode werden aangetroffen. (Fig. 6).

Fig. 6: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen. Het onderzoeksterrein is in rood aangeduid. Schaal: 1:5000 (bron: CAI).

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek bestond uit het begeleiden van de graafwerkzaamheden. Indien er archeologische sporen werden aangetroffen, kon in overleg met de Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddienst ZOLAD+ eventueel overgegaan worden tot een archeologische opgraving.

2.2 Verloop

Voorafgaandelijk aan het onderzoek werd op naam van Joris Steegmans een vergunning voor het uitvoeren van een archeologische opgraving bij het agentschap Ruimte en Erfgoed van de Vlaamse Overheid aangevraagd. Deze vergunning werd op 30-06-2010 afgeleverd onder dossiernummer 2010/224 (10-25488). De vergunning voor het gebruik van een metaaldetector werd afgeleverd onder dossiernummer 2010/224(2) (10-25488).¹

Het onderzoek - in opdracht van de aannemer van de werken, de firma Hermans & Co nv - stond onder leiding van projectverantwoordelijke Petra Driesen en werd van 23 tot en met 25 augustus uitgevoerd door Dries Paumen en Joris Steegmans. De grondwerken werden uitgevoerd door de aannemer van de werken.

2.3 Methodiek

Omwille van de grote reliëfverschillen op het terrein, te wijten aan de aanwezige storthopen grond en bouwpuin, diende het terrein geëgaliseerd te worden alvorens van start te kunnen gaan met de aanleg van een archeologisch vlak (*Fig. 7*). Tijdens deze egalisatie werd reeds duidelijk dat ook de ondergrond uit bouwpuin en afval bestond.

Vervolgens werd op een diepte van ca. 40 cm onder het maaiveld (TAW 63,60m) een eerste archeologisch vlak aangelegd. Dit vlak bevatte enkel recent bouwpuin en afval. Gezien het meest diepe gedeelte van het toekomstig bufferbekken zich zo'n 1,80 m lager situeerde dan dit vlak (TAW 61, 80m), werd in overleg met de aannemer beslist om het diepe gedeelte (ca. 1100 m²) uit te zetten en hierbinnen het terrein verder af te graven². Ook dit tweede archeologisch vlak situeerde zich nog volledig in de puinlaag (*Fig. 9*).

Fig.7: Egalisatie van het terrein.

Fig.8: Aanleg 1° archeologisch vlak.

¹ Bijlage 4. Vergunningen.

² Bijlage 3. Overzichtsplan; Bijlage 5: Detail plan der werken.

Fig. 9: Volledig aangelegde werkput met verstoringen en grondwater in het vlak.

3. Onderzoeksresultaten

3.1 Bodemopbouw

De oorspronkelijk aanwezige Lep-bodem, i.e. een natte zandleembodem zonder profielontwikkeling, werd tijdens het archeologisch onderzoek niet aangesneden.

3.2 Gaafheid van het terrein

Bij aankomst op het terrein bleek dat het onderzoeksgebied sterk verstoord was. Het volledige perceel leek te zijn opgehoogd. In het noorden, tegen het Uilestraatje bevonden zich bergen bouwpuin en grond. In het westelijk deel van het terrein was bovendien enkele jaren geleden een gracht gegraven (N-Z) om de wateroverlast in het Uilestraatje, afkomstig van een nabijgelegen bron, op te lossen.

Uit het archeologisch onderzoek zelf, kwam naar voren dat het terrein over de volledige oppervlakte minstens 2m20 opgehoogd was met bouwpuin en huishoudelijk afval. Een buurtbewoner wist te vertellen dat het aangetroffen puin tijdens de laatste 50 jaar aangevoerd was om het moerassig gebied tot aan de Langkeukelbeek op te vullen en te egaliseren.³

3.3 De archeologische sporen en vondsten

Tijdens het onderzoek werden geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen.

---

³ Mondelinge mededeling buurtbewoner

Conclusie en aanbevelingen

Van 23 tot en met 25 augustus 2010 werd door ARON bvba aan het Uilestraatje te Lanaken in opdracht van de gemeente Lanaken en Infrax cvba een vlakdekkend onderzoek uitgevoerd. In kader van dit onderzoek werd ter hoogte van een toekomstig bufferbekken een werkput aangelegd met een oppervlakte van ca. 1.100 m². Uit het onderzoek bleek dat over het volledige terrein een minstens twee meter dikke, recente puinlaag aanwezig was. Er werden tijdens het onderzoek dan ook geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen.

Op basis van de resultaten van deze archeologische begeleiding wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Bovenstaande aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegd gezag zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Een definitieve beslissing tot het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek ligt dan ook bij dit bevoegd gezag.

Indien U nog vragen heeft, kan u steeds contact opnemen met de ZOLAD+ (Tim Vanderbeken, Riemst) en de bevoegde erfgoedconsulente van het agentschap Ruimte & Erfgoed Vlaanderen, afdeling Limburg (Ingrid Vanderhoydonck).

agentschap R-E Vlaanderen, afdeling Limburg
Vlaams Administratief Centrum

Tav Ingrid Vanderhoydonck

Koningin Astridlaan 50 bus 1
3500 Hasselt

tel. 011/74.21.18

Ingrid.vanderhoydonck@rwo.vlaanderen.be

Bijlagen:

- 1. Administratieve gegevens**
- 2. Fotolijst**
- 3. Overzichtsplan**
- 4. Vergunningen**
- 5. Detail plan der werken**

Projectcode: LA-10-UI

Opdrachtgever: Hermans & Co nv (aannemer der werker)

Bouwheer: Gemeente Lanaken
Jan Rosierlaan 1
3620 Lanaken

Infrax cvba
Koningsstraat 55 bus 15
1000 Brussel

Opdrachtgevende overheid: Agentschap Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid

Dossiernummer vergunning: 2010/224

Vergunninghouder: Steegmans Joris

Aard van het onderzoek: Opgraving

Begin vergunning: 05 juli 2010

Einde vergunning: 27 augustus 2010

Provincie: Limburg

Gemeente: Lanaken

Deelgemeente: /

Adres: Uilestraatje/Molenweide

Kadastrale gegevens: Kadaster Lanaken, 1^e afdeling, sectie A, perceelnummer 777a

Coördinaten: X: 239776, Y: 176167

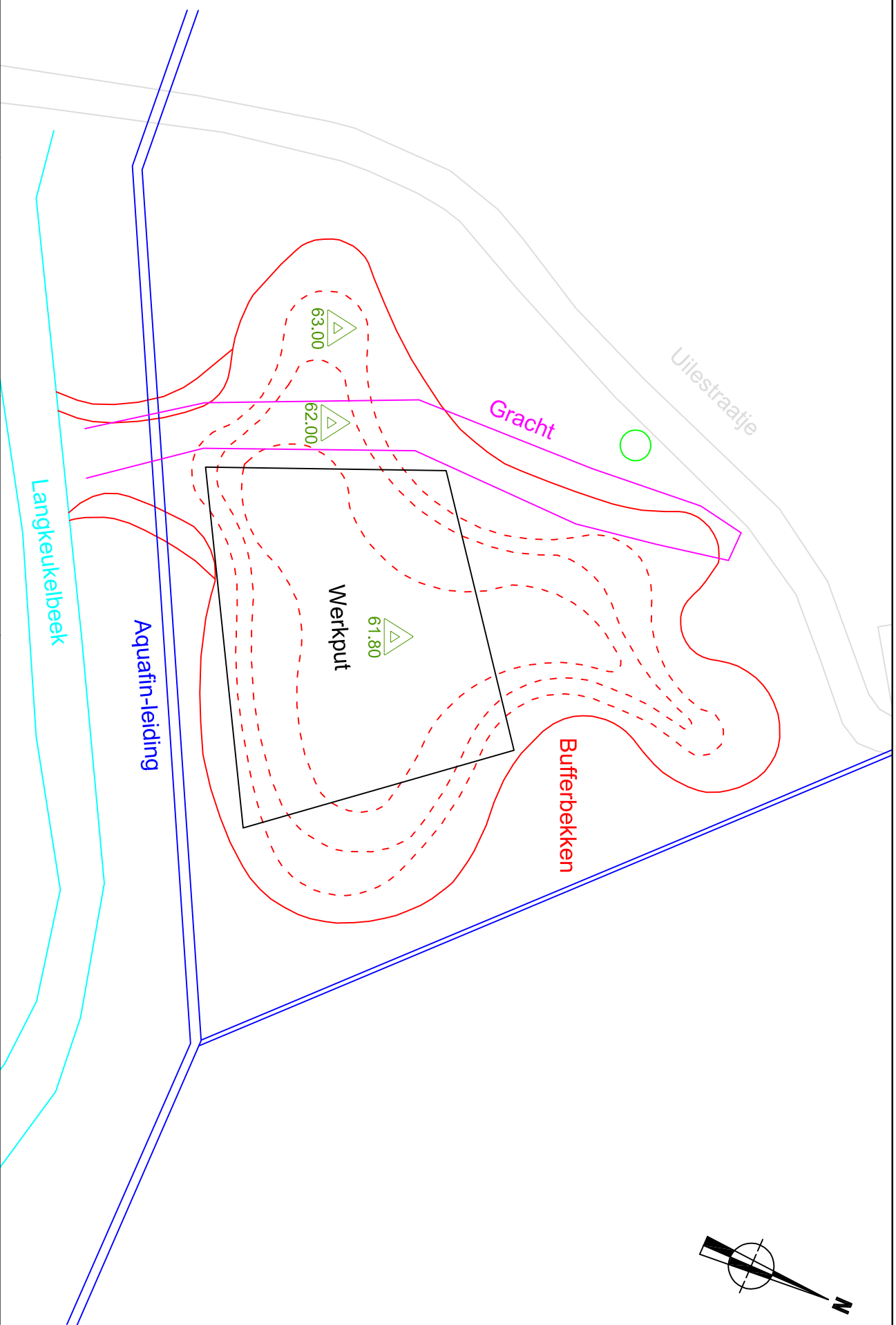
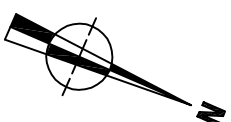
Totale oppervlakte: 4000 m²

Te onderzoeken: 4000 m²

Bodem: Lep

Archeologisch depot: ZOLAD+
Maastrichtersteenweg 2b
3770 Riemst

DSC-nummer	Soort opname	Werkput	Vlak	Beschrijving	Genomen uit
648	Werkfoto	/	/	Overzicht van het terrein voor de start van de werkzaamheden	N
649	Werkfoto	/	/	Overzicht van het terrein voor de start van de werkzaamheden	NW
650	Werkfoto	/	/	Overzicht van het terrein voor de start van de werkzaamheden	Z
651	Werkfoto	/	/	Overzicht van het terrein voor de start van de werkzaamheden	N
652	Werkfoto	/	/	Overzicht van het terrein voor de start van de werkzaamheden	NO
653	Werkfoto	/	/	Overzicht van het terrein voor de start van de werkzaamheden	ZW
654	Werkfoto	1	/	Egaliseren terrein	ZO
655	Werkfoto	1	/	Egaliseren terrein	Z
656	Werkfoto	1	/	Egaliseren terrein	Z
657	Werkfoto	1	/	Egaliseren terrein	Z
658	Werkfoto	1	1	Afgraven 1e niveau	ZO
659	Werkfoto	1	1	Afgraven 1e niveau	ZO
660	Werkfoto	1	1	Afgraven 1e niveau	Z
661	Werkfoto	1	1	Vervuiling in het vlak	/
662	Werkfoto	1	1	Afgraven 1e niveau	Z
664	Werkfoto	1	2	Aanleg werkput	ZW
665	Werkfoto	1	2	Aanleg werkput	NW
666	Werkfoto	1	2	Aanleg werkput	ZO
667	Werkfoto	1	2	Aanleg werkput	Z
668	Werkfoto	1	2	Grondwater in de werkput	Z
669	Werkfoto	1	2	Grondwater in de werkput	O
670	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	NO
671	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	NO
672	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	N
673	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	N
674	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	NW
675	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	N
676	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	NW
677	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	NW
678	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	ZO
679	Overzicht	1	2	Aangelegde werkput	ZO

 ARON bvba		Onderwerp		Valdelerking	
LANAKEN - UILESTRAATJE		Overzichtsplan		ARON bvba	
LA-10-UI		Schaal		Datum	
		1 : 80		augustus 2010	
					
				Legende	
				 Absolute hoogte (in m TAW)	
				43.80	

AANGETEKEND

Ruimte en Erfgoed

Aron bvba
t.a.v. mevr Petra DRIESEN
t.a.v. dhr Joris STEEGMANS
Diesterstraat 44 bus 201
3800 SINT-TRUIDEN

Phoenix gebouw
Koning Albert II laan 19 bus 3
1210 Brussel
tel. 02/553.16.11
fax. 02/553.16.05

VERGUNNING

tot het uitvoeren van een archeologische opgraving
in toepassing van het Decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium,
gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006 en 27 maart 2009
en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994, gewijzigd bij besluit van 12 december 2003, 23 juni
2006, 9 mei 2008 en 4 december 2009

Datum:

30 JUN 2010

Dossiernummer: 2010/224

10-254 88

Een vergunning tot het uitvoeren van een archeologische opgraving in:

Lokalisatie:

Provincie: Limburg

Gemeente: Lanaken

Deelgemeente: Lanaken

Adres: Uilenstraatje, Molenweide

Kadaster:

Afdeling: 1

Sectie: A

Perceel: 777A

Wordt verleend aan:

Naam: STEEGMANS

Voornaam: Joris

Adres: Aron bvba

Diesterstraat 44 bus 201 in 3800 Sint-Truiden

Tijdsduur:

Begindatum: 05 juli 2010

Einddatum: 27 augustus 2010

Mits de archeologische opgraving wordt uitgevoerd in overeenstemming met de algemene bepalingen, bepaald in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994, gewijzigd bij besluit van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008 en 4 december 2009 (B.S. 15.07.1994, 09.06.2004, 22.08.2006, 05.06.2008 en 10.01.2010) tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006 en 27 maart 2009 (B.S. 15.09.1993, 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006 en 15.05.2009), voor zover deze niet afwijken van de in deze vergunning bepaalde bijzondere voorwaarden. Dit ontslaat de vergunninghouder niet van andere wettelijke verplichtingen conform de wetgeving op de ruimtelijke ordening.
Beroep tegen deze vergunning kan worden ingesteld binnen dertig dagen na ontvangst bij de Vlaamse minister bevoegd voor de monumenten en de landschappen.

Bijzondere voorwaarden:

1. Een kopie van het verslag dient in tweevoud aan de administratie te worden overgemaakt, telkens op zowel een digitale als een papieren drager.
2. Het opvolgingsformulier in bijlage dient na het onderzoek aan de administratie te worden overgemaakt.
3. De vergunninghouder brengt de intergemeentelijke archeologische dienst ZOLAD+ op de hoogte van deze vergunning.
4. De vergunninghouder brengt het College van Burgemeester en Schepenen van de betreffende gemeente op de hoogte van het archeologisch project.
5. Deze vergunning en de eraan gekoppelde vergunningen dienen in origineel exemplaar aanwezig te zijn op het terrein tijdens het onderzoek.
6. De bijzondere voorschriften in bijlage dienen nauwgezet opgevolgd te worden.

Brussel,

Voor de Vlaamse Minister,
De Gemachtigde Ambtenaar,

Annita Stevens
Algemeen Directeur.

AANGETEKEND

Ruimte en Erfgoed

Aron bvba
t.a.v. mevr Petra DRIESEN
t.a.v. dhr Joris STEEGMANS
Diesterstraat 44 bus 201
3800 SINT-TRUIDEN

Phoenix gebouw
Koning Albert II laan 19 bus 3
1210 Brussel
tel. 02/553.16.11
fax. 02/553.16.05

VERGUNNING

tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector
in toepassing van het Decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium,
gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006 en 27 maart 2009
en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994, gewijzigd bij besluit van 12 december 2003, 23 juni
2006, 9 mei 2008 en 4 december 2009

Datum:

30 JUN 2010

Dossiernummer: 2010/224(2)

10-25488

Een vergunning tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector in:

Lokalisatie:

Provincie: Limburg

Gemeente: Lanaken
Deelgemeente: Lanaken

Adres: Uilenstraatje, Molenveld

Kadaster:

Afdeling: 1
Perceel: 777A

Sectie: A

Wordt verleend aan:

Naam: STEEGMANS
Adres: Aron bvba
Diesterstraat 44 bus 201 in 3800 Sint-Truiden

Voornaam: Joris

Tijdsduur:

Begindatum: 05 juli 2010

Einddatum: 27 augustus 2010

Mits de metaaldetectie wordt uitgevoerd in overeenstemming met de algemene bepalingen, bepaald in artikel 14 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994, gewijzigd bij besluit van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008 en 4 december 2009 (B.S. 15.07.1994, 09.06.2004, 22.08.2006, 05.06.2008 en 10.01.2010) tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999, 28 februari 2003 en 10 maart 2006, 27 maart 2009 (B.S. 15.09.1993, 08.06.1999, 24.03.2003 en 07.06.2006 en 15.05.2009), voor zover deze niet afwijken van de in deze vergunning bepaalde bijzondere voorwaarden. Dit ontslaat de vergunninghouder niet van andere wettelijke verplichtingen conform de wetgeving op de ruimtelijke ordening.
Beroep tegen deze vergunning kan worden ingesteld binnen dertig dagen na ontvangst bij de Vlaamse minister bevoegd voor de monumenten en de landschappen.

Bijzondere voorwaarden:

1. Mits de metaaldetectie gekoppeld is aan vergunning nummer: 2010/224
Verleend aan: STEEGMANS Joris
Op datum van:
2. Deze vergunning dient in origineel exemplaar aanwezig te zijn op het terrein tijdens het onderzoek.

Brussel,

Voor de Vlaamse Minister,
De Gemachtigde Ambtenaar,

Annita Stevens
Algemeen Directeur

